

సెత్తావి (రిక్కులు)

దిశలి చంద్రయ్య

నొటికల్ పైళ్ళలో

కొలవలేము

కాంతి సంచత్పరాలలో

కొలవలేము-

అమ్మ మనసు

అనంతం.

నెత్తావి (రెక్కలు)

రచన :దాసరి.చంద్రయ్య

1. నాటికల్ మైక్లలో

కొలవలేము

కాంతి సంవత్సరాలలో

కొలవలేము-

అమ్మ మనసు

అనంతం.

2. కన్నపేగు

నాలుగు భుజాలపై

చివరి మజలీకి

ప్రయాణం-

కొడుకు కంటికి

డాలర్ దృష్టి.

3. కూర్చుని

తింటే

కొండలైనా

కరిగిపోతాయి-

ఉపాధ్యాయుడు

అక్షయ పాత్ర.

4. ఆంగ్లేయులు

విడిచిన

కుబుసంలోనే

మన నాయకులు-

రంగులోనే

తేడా.

5. అందుగలదని

ఇందులేదని

సందేహము

వలదు-

అంతటా

అవినీతే.

6. అమ్మాయి

కాస్తా చామనఛాయ

ఫరవాలేదు

ఎంతిస్తారు? -

అసలు కన్న

వడ్డీ మిన్న.

7. కన్న బిడ్డలా

పెంచిన

గొర్రెను

బేరానికి పెట్టాడు-

కసాయి

ఎవరు?.

8. నెక్టైతో

టైట్‌షూతో

కాన్వెంట్లో

చిన్నారి -

పంజరంలో

నెమలి.

9. చెట్టును నరికితే

మనల్ని

మనం

చంపుకున్నట్లే-

చెట్టు

ఒక డాక్టర్.

10. కాలుష్యానికి

పెట్రోలు

పోసి

పెంచుతున్నాం -

పాలు పోసి

పెంచిన పాము?.

11. విద్య

ప్రపంచం

ఆమోదంచిన

కరెన్సీ -

సూర్యుని

వెలుగు.

12. గాఢ సల్ఫూరిక్ ఆమ్లం

సజలంగా

మారుతుంది

నీటి కలయికతో -

విరుగుడుంది

విషానికి.

13. దేవుడి

పదకొండో

అవతారమే

డాక్టర్-

ఫిక్స్డ్

నైవేద్యం.

14. తెలుగు

తొలగిపోతూవుంది

ఇంగ్లీషు

ఇంట్లోచేరింది-

వెనకొచ్చిన

కొమ్ములు.

15. తెలుగు కోకిలమ్మ

కూ..కూ.. అనకుడా

కే..కే..అని

పాడుతూవుంది-

పరిసరాల

ప్రభావం.

16. అమ్మ పాలు

అమూల్ పాలు

ఆరోగ్యంలో

సమ ఉణ్ణీలా? -

అమ్మ

మమ్మీ అయ్యింది.

17 .చందమామ

తెలుగు పాఠానికి

వచ్చేసరికి

కళ తగ్గుతున్నాడు-

చందమామ రావే పాట

అటక మీద.

18. ఉగాది పట్టు పరికిణి

జనవరికి

మిడ్డిగా

మారింది-

దర్జీ

దొంతనం.

19. ఇంటర్మీడియట్లో

తెలుగు కంటే

సంస్కృతమే

తేలికయ్యింది-

మార్కులు

నూటికి నూరు.

20. అవకాశాలు

అప్పుడప్పుడొస్తాయి

అదృష్టం

ఒకటి,రెండు సారే--

ప్రయాణికుడి కోసం

రైలు ఎదురు చూడదు.

21. గవ్యం

చేరాలంటే

అడుగు

సాగాలి-

ప్రయత్నంతోనే

ఫలితం.

22. ఆటంకం

ఎదురైందని

ఆగిపోతే

విజయం ఎలా? -

మబ్బులు కమ్మాయని

సూర్యుడు ఆగిపోడు.

23. రాజకీయ

వృక్షానికి

వేరు పురుగులు

చేరుతున్నాయి-

సోమరిగా

నిజాయతీ.

24. అతను

ఎగిరాడు

మనసు

సహాయంతో-

ఆలోచనలే

రెక్కలు.

25. కులాభిమానం

మతాభిమానం

లేవు

తనకి-

సరిహద్దు

సైనికుడు.

26. అభం శుభం

తెలియని

చిన్నారి

చెత్త కుండీలో-

ప్రేమ

ముదిరింది.

27. నువ్వు

నేను

మేము

మనము-

గడ్డి పోచలు

కలిస్తే.

28. ఎడమ పళ్లెంలో

డబ్బు

కుడి పళ్లెంలో

గౌరవం-

ఒకదానికొకటి

అనులోమం.

29. భారతదేశంలో

ఎన్ఆర్ఎ తండ్రి

చిన్న పేషెంట్లో

మంట-

ఆమెరికాలో

ఆర్థికమాంద్యం.

30. పెంచిన చెట్టు

పండు నిచ్చింది

ఆకలి తీర్చింది

నీడనూ ఇచ్చింది-

పున్నాయ నరకం

ఎక్కడ?.

31. ఒక పార్టీకి

ఒక నియోజకవర్గంలో

ఓట్ల శాతం

పెరిగింది-

అభ్యర్థి

బలమైనోడు.

32. ఆమె

ముఖాన్ని

ప్రేమ

తినేసింది-

ప్రేమికుడి మనసులో

యాసిడ్.

33. సమాజంలో
ఎదురయ్యే
ప్రతిదాన్నీ
తలకెత్తుకోకూడదు-
దిబ్బలో
కోడి.

34. నిన్ను
నిన్నుగా
చక్కగాచూపుతుంది
అద్దం-
నిజమైన
మిత్రుడు.

35. చెట్టు
బాధ్యత
కలిగిన
కొడుకు-
కష్టే
ఫలి.

36. మొలకెత్తిన
ఆలోచనకు
నీళ్లు పోసి
పోషణ చెయ్ -
చెట్టు నుంచి
ఎన్నో విత్తనాలు.

37. కప్పు
ఉభయ చరణీవి
నీటిలోనూ
నేలమీదనూ -
నేర్పరి
బహుచరణీవి.

38. దుర్యోధనుడు
దుష్టుడైనాడు
ధర్మరాజు
ఇష్టుడైనాడు -
ముత్యపు చిప్పలో
చినుకు.

39. ఒకరి మీద
ఆధారపడితే
సొంత నడక
ఉండదు -
చందమామ
వైభోగం.

40. పులి

శాకాహారిగా

మారిందట

ఎంతకాలం-

ఇంగువ కట్టిన

గుడ్డ.

41. ఒక అడుగు

ముందుకు పడితే

గమ్యం

ఒకడుగు చేరువౌతుంది-

తాబేలే

నిదర్శనం.

42. మున్నీరు

ఇంకిపోవచ్చు

కన్నీరు

ఇంకిపోదు-

జీవతం

కష్టాలమయం.

43. సంస్కృతి

సంస్కారం

ఒక దానికొకటి

విలోమాలు-

వాసరంగా

మానవుడు.

44. పుట్టిన రోజు
మరణం
ఎదురెదురు
ప్రయాణించే రైళ్లు-
ఒకటి ఎక్స్‌పెస్
మరొకటి ప్యాసెంజర్.

44. పూల
జీవితం
ఒకరోజైనా
సార్థకమే-
కాకిజీవితం
ఎందుకు?.

45. తీపి నది
ప్రవహించి
సంద్రంలో
కలిసింది-
మరి చెట్టు
నీడ.

46. కలసి
ఉంటే
కలదు
సుఖం-
ఉమ్మడి కుటుంబం
ఇంద్రధనుస్సు.

47. మబ్బు

కరిగింది

పైరు

పెరిగింది-

ద్రవ్యనిత్యత్వం

నిజమే కదా?

48. శిశిరానికి

స్వాగత మిచ్చి

రాలిపోయింది

పండుటాకు-

కొత్త తరానికి

అవకాశం.

50. ఐస్ బర్గ్

కనిపించేది కాసంత

కనిపించనిది

కొండంత-

ఎదుటి వ్యక్తి

మనసు.

51. ఒకసారి

కుడి పాదం ముందైతే

ఇంకోసారి

ఎడమ పాదం-

ఆలుమగలు

పాదాలు.

52. అందం

కరిగిపోతుందని
అవిడ బిడ్డకు
డబ్బా పాలు పట్టింది-
సొంత ఇంటి
కోకిలమ్మ.

53. పెన్నులా

పరిగెత్తకు
పెన్నిల్లా
నడువు-
తప్పు దిద్దుకంటేనే
విజయం.

54. పళ్లు

రాలగొట్టుకోవడానికి
ఏ రాయి
అయితేనే? -
ఏదో ఒక పార్టీకి
ఓటు.

55. తలవాకిలి

రంగవల్లి కోసం
కళ్లల్లో వత్తులు వేసుకొని
ఎదురు చూస్తూవుంది-
కోడిపుంజుకు
బద్దకం.

56. మమ్మీ
అడుక్కొనే
అంకుల్
అన్నానికొచ్చాడు -
మనుషులంతా
ఒకటే?.

57. ఆశను
చిన్నదిగా ఎంచుకో
వీలైతే
భాగాలు చేసుకో -
అణువులు
పరమాణువుల కలయికే.

58. కోయిల
రంగు
నలుపని
ఈసడించుకొంటామా? -
ప్రతిభకే
గౌరవం.

59. కాస్త
తడితోనే
తొందరపడి
మొలకెత్తకు -
ఎక్కువకాలం
నిలబడలేవు.

60. తల్లిదండ్రుల కంటే
ప్రాణంలేని
తలుపులే
ఇంటికి రక్షణ? -
అనురాగం
ఉండూకమైంది.

61. మొలక...
పుట్టుకనాడే
శిరస్సు
పైకెత్తుతుంది-
వీరుడు
తల వంచడు.

62. కనిపించేదంతా
నిజమా?
తెల్లనివన్నీ
పాలా? -
ఆకాశం
చెప్పింది విను.

63. అమ్మ
దేవుణ్ణి
భిక్షగా
కొడుకు కావాలంది-
తథాస్తుతో
భిక్షగతై అయ్యింది.

64. ఆకాశాన్ని

అందుకోవాలనుకోవడం

ఎంత

అవివేకం?

ఎండమావి

దాహం తీర్చదు.

65. బస్సు

ముందుకు

రోడ్డు

వెనుకకు-

చలనంతోనే

గమ్యం.

66. గడియారం

ఆగిపోయిందని

కాలం

ఆగిపోతుందా? -

కాలం

జీవనది.

67. చనిపోయే వరకు

అమ్మ

అనాధ

కాలేదు-

కొడుక్కి

పెళ్లి కాలేదు.

68. విమానంలో అందిస్తే
ఎయిర్ హెంస్టెన్
హెంట్లో అందిస్తే
సర్వర్-
పిజ్జాగా మారిన
దిబ్బరొట్టె.

69. పుణ్యం,పాపం
పూర్వ జన్మలోని
డిపాజిట్లు
లోన్లు-
ఈ జన్మలో
బాలెన్సు.

70. కొవ్వొత్తి
మండింది
వెలుగు
పండింది-
వొకరి నాశనం
మరొకరి ఉన్నతి.

71. నిప్పు
ఆరితే బొగ్గు
బొగ్గు
మండితే నిప్పు-
జీవితం
ఓ చక్క.

72. చందమామ రావే
జాబిల్లి రావే
కొండెక్కి రావే
గోగుపూలు తేవె-
అన్నప్రాసన నాడే
అబద్ధ ప్రాసన.

73. నీరు పడిపోతున్నా
పల్లానికే
చీమ చిక్కిపోతున్నా
బెల్లం లోనికే-
చెడు మార్గం
అయస్కాంతం.

74. కిటికీలు
పెద్దవి
వెంటిలేటర్లు
చిన్నవి-
ఎక్కువ రావాలి
తక్కువ పోవాలి.

75. మనుషుల
పాపాల్ని
తాపాల్ని
కడుగుతుంది-
నీరు

మహా ఋషి.

76. ఆలోచనల్ని
ఏరగలిగితే
విశ్వాన్నే
నింపవచ్చు-
మనసు
ఓ అక్షయ పాత్ర.

77. ముందొచ్చిన
చెవులకంటే
వెనుకొచ్చిన
కొమ్ములు వాడి-
పుస్తకాన్ని
టి.వి మింగేసింది.

78. ఎంత వేగంతో
ఊగినా
ప్రపంచాన్ని
దాటిపోదు ఊయల-
బడుగు జుట్టు
అవినీతి చేతిలో.

79. గాయపడిన
హృదయానికి
మరపు
దివ్యోషధం-
కాలమే
డాక్టర్.

80. అమ్మ

గుడి మెట్ల వద్ద

అడుక్కుంటూ వుంది

దీనంగా-

మంత్రసాని

కుట్ర.

81. ఒక కోరిక

పండింది

మరొకటి

పూచింది-

ఆశ

అరటి చెట్టు.

82. ఎదురు చూపు

కంటికి

మంచిది

కాదు-

చెట్టు

పచ్చగా వుంది.

83. ఉన్నోడికి జీర్ణాశయం

సైబీరియా

లేనోడికి

సహారా ఎడారి-

ఆకలి

పక్షపాతి.

84. కాకి గూట్లో
కోకిల గుడ్లు పెట్టి
సంతానాన్ని
పెంచుకొంటుంది -
పెట్టుబడితో
శ్రమ దోపిడి.

85. పగటి కలలైనా కను
మెదడు
మేల్కోనైనా
ఉంటుంది -
ఉపయోగించని
బావి.

86. మొదటిసారి
అసుకున్నట్లుగా
రెండవసారి
జరిగింది -
మూఢ నమ్మకానికి
పుగర్ కోటింగ్.

87. పువ్వు
ఒకటే
పూజకీ.. పెళ్లికీ
సీమంతానికి.. చావుకీ -
పరిసరానుగుణ్యత
ప్రయోజన లక్షణం.

88. పూలబొకేను
కరివేపాకును
ఉపయోగించుకొనేది
అవసరం తీరేవరకే-
తల్లిదండుల్రు
ఉత్పేరకాలా?

89. ప్రయత్నిస్తే
ఎడారిలోనైనా
ఏపుగా
ఎదగొచ్చు-
గోడ నెరిలో
మరి చెట్టు.

90. కూటికోసం చేస్తే
రికార్డ్ డాన్స్
క్యాష్ కోసం చేస్తే
స్టార్ నైటు-
పదాలకూ
పక్షపాతమే.

91. అమ్మమ్మ..నానమ్మల
పళ్లు రాలిపోయాయి
సంస్కృతి
సరఫరా ఆగిపోయింది-
జీవ నది
ఇంకిపోయింది.

92. మనసే

కాదు

ఇల్లు

ఇరుకైపోయింది-

వివాహ భోజనం

అల్పాహారమైంది.

93. ఉమ్మడి కుటుంబం

పాయలు

పాయలుగా

చీలిపోయింది-

కన్నతల్లి

వారాల అమ్మ.

94. అరకొర జ్ఞానంతో

వాదనకు దిగితే

పదిమందిలో

అబాసుపాలు-

పద్మవ్యాహంలో

అభిమన్యుడు.

95. కోడలు

చేసిన

చిన్న తప్పులే

పెద్దగా కనిపిస్తున్నాయ్-

అత్త కళ్లు

భూతద్దాలు.

96. సజ్జనుడితో
స్నేహం
సంఘంలో
విలువనిస్తుంది -
పూలతోట నుంచి
వచ్చే గాలి.

97. బలమైన
శత్రువుతో
తలపడటం
అవివేకం -
సూర్యునితో
మంచు.

98. ఉన్నరోజు
పండగ
చేసుకొంటే
రేపో? -
చీమ
పొదుపరి.

99. రేపటి
గురించి
ఈ రోజే
అలోచించాలి -
ఒంటె
భవిష్యద్దర్శిని.

100. నీలోని లోపాలు

ఇతరుల కంటే

నీకే

బాగా కనబడతాయి-

నీ మనసే

నీకు అద్దం.

101. బియ్యం కొలత

కేజీల పద్ధతి పోయి

గింజల కొలత

వస్తుందేమో?

సెజ్ నోట్లో

పంటపొలాలు.

102. సంక్షేమ పథకాల్ని

ప్రభుత్వం

ఎన్ని ముందుకు తెచ్చినా

పేదవాడు పేదవాడే-

బ్లాక్ హెూల్

రాజకీయ నాయకుడి పొట్ట.

103. బాబా పెదవులపై

వేదం

కన్నుల్లో

కామం-

అభినవ

దేవేంద్రుడు.

104. మురికి కాలువ కాడ
గడ్డంతో పిచ్చోడు
కట్ చేస్తే
ఆశ్రమంలో బాబా
కనకపు సింహాసనంపై
శునకం.

105. ఎలక్షణ్ణో
అభ్యర్థి
ఓటును
కొనుకొన్నాడు-
అవినీతికి
పెట్టుబడి.

106. చిన్నారి
పిచ్చుక
చిరంజీవి
కాలేకపోయింది-
సెల్ టవర్
బ్రహ్మాస్త్రం.

107. శిశిరంలో
చెట్టు
ఆకుల్ని
రాల్చేసింది-
అనువుగాని
చోటు.

108. పిల్లల్ని
తల్లిదండ్రులు
వళ్లొనే
ఉంచుకోకూడదు-
మరి చెట్టు కింద
మొక్క

109. ప్రతిఫలం
చెల్లించినా
ఫలం
దొరకలేదు-
మబ్బు
నీరయ్యింది.

110. దొంగను చూసి
కుక్క మొరిగింది
బిస్కెట్టును
లంచంగా ఇచ్చాడు-
వర్తమానం
బలమైనది.

111. అధికారం
అధికారి
వ్యక్తిత్వాన్ని
మింగేస్తుంది-
తన గుడ్లను
తనే తింటుంది పాము.

112. కూతిరి పెళ్లికి
పందిరి వేయాలని
తెగతిరుగుతున్నాడు
తండ్రి
కట్నపు గుంజలు
దొరకలేదు.

113. సామాన్యునికి
అర్థం కాని కవిత్వం
కవిలో ఉన్నా ఒకటే
కావ్యంలో ఉన్నా ఒకటే-
పెళ్లిలో
మంత్రాలు.

114. దేశమంటే
మట్టి కాదోయ్
దేశమంటే గొర్రెలోయ్-
ఓటు వెనుకే
ఓటు.

115. నిముషాల ముల్లు
పరిగెడుతుందని
గంటల మల్లా
పరిగెడుతుందా?
పులిని చూసి
వాతలు.

116. ఆచరణ లేని
ఆలోచనలు
గంపడైనా
ఏం లాభం? -
కుర్చీకి
నాలుగు కాళ్లు.

117. నేను
న్యాయవాదిని
నా అంతరాత్మ
న్యాయమూర్తి -
ఎక్కువసార్లు
నాదే గెలుపు.

118. మూర్ఖుణ్ణి
భయపెట్టి..
బుజ్జగించి
మార్పులేము -
కుక్క తోక
వంకర.

119. దేశానికి
సేవ చేయాలంటే
సైన్యంలో
చేరు -
దోచుకోవాలంటేనే
రాజకీయం.

120. వాకిట్లో
చెట్టు
వరండాలో
బోస్నాయ్ అయ్యింది-
ప్రతిబింబం
పనిచేయదు.

121. ప్రపంచం..
వృత్త పరిధి
మీదనే
తిరుగుతూ వుంది-
డబ్బే
కేంద్రం.

122. సమస్య
చిన్నదని
తాత్పారం
చేయకూడదు-
అగ్గిపుల్ల
తల ఎంత?

123. ఎండమావి
కనిపిస్తూనే వున్నా
ఎంత నడచినా
చేరుకోలేవు-
ఆశను
పట్టుకోలేం.

124. పిల్లి
కళ్లు మూసుకొని
పాలు
తాగుతూవుంది-
సమాజమే
సెర్పిలైటు.

125. సీతాఫలం
తింటే
కడుపు
నిండుతుందా? -
గాంధారికి
నూరు మంది.

126. ఆవేశంలో
తీసుకున్న
నిర్ణయానికి
ధృఢత్వం ఉండదు-
మునగ చెట్టు
చేవ.

127. ఒక అపజయం
ఎదురైందని
ఆగిపోతే
గమ్యం అందదు-
మనిషికి
రెండు కళ్లు.